

Слѣки Бл.твар Василко Владавацъ. Бл.твар е Болутавар, Πολύτῳτος, отъ уйгур. болу „изобилно“ и тавар „скотъ, имотъ, скровище“. Етимологията на Булгар ще дадемъ по-долу. Най-големо значение добива д. *каленсува*, защото дава право на Томашека да заключи, че наистина владѣещето племе на волжскитѣ българи ще е било отъ турски произходъ, обаче въ областта имъ ще сж обитавали и фински племена, които ще сж убогатили мѣстния езикъ съ нѣкои културни думи. Такава *финска* дума е *каленсува* (шапка), която Рѳслеръ сравнявалъ вѣрно съ самоедско-юрацк. sawua, sauwa; самъ Томашекъ показва още мадж. süveg „шапка“, но въ пѣрвата съставна часть на думата (кален) той съглежда турск. кален, калын, дебелъ, плътентъ, власать (pelzig). „И до сега сѣдятъ по течението на срѣдна Волга покрай турскитѣ чуваши и казански татари, многобройни финско-уралски племена; за по-старо врѣме прѣдилагаме подобни отношения и смѣтаме волжскитѣ българи за отайка (Residuum) отъ разнообразни по-рано и по-късно нахлытали турски племена“.

Краятъ на Томашековия рефератъ съдържа единъ подробенъ разборъ на нѣмимитѣ угро-фински елементи въ ромънския езикъ, които споредъ Рѳслера сж останали отъ старитѣ българи. Таа часть отъ Рѳслеровата студия, която иначе е писана съ образцова критичность, Томашекъ не се стѣсняя, да нарѣче: съвсѣмъ несполучена (gänzlich missglückt), Ром. *poiian* (пропастъ) се сравнява съ самоедск. pjoane, njunjea (име на една птица *columbus arcticus*, Taucher, нурка, но ние невясемъ да ли тя е получила името си тъмю отъ нурвамъ се). Ром. *dealii* и *delme* (ридъ) може да се обличи съ алб. dlagolъ dallj „изтъквамъ, изхождамъ, издигамъ се“, — ср. dallje „бъбънецъ“, djelme и djallje „възрастенъ, момче“ и др. Споредъ Рѳслеровата хипотеза би трѣбвало и ром. *pedure* „гора“ да отнесемъ къмъ юрацк. puegara, pydara „гора“, или ром. *kokoru* „жеравъ“, тавги kokare сжщо юр. hoharai „лебедъ“ и пр. Ром. *malii* „брѣгъ“ е алб. mallj „планина“, (ср. ирско meall отъ magal), та нѣма нужда да търсимъ мага „пѣсчливъ брѣгъ“. Ром. *toropi* „бия“ е слав. трупати отъ трупъ. Юрацк. туга, (юмрукъ), което привежда Рѳслеръ, трѣбва да е имало едно врѣме по-плѣтенъ прѣзвукъ, ср. монголско nidurg'a (юмрукъ) тунг. nurga, nurgka, суоми purkhi. Ром. *talhariu* (крадецъ) има славянско окончание и може би кумански коренъ, ср. монг. talag'ai „кражба“, talag'aiči „хайдузъ“. Надлежната българска дума е звучала споредъ Суида (II, 2 p. 1650) *χονσά* (παρὰ Βουλγάρους οἱ κλέπται), отъ него заето слав. *хуса* (Микл. p. 1101), както готско hansa „чета“ отъ суоми kansa. Ром. *pise*, котка Рѳслеръ сравнява съ юрацк. pisea „мишка“ (sic), безъ да си спомни алб. pisso (котка) и лит. pizys. Ром. *lopata* е общеславянско. Голѣмо значение отдава Рѳслеръ на ром. *kurkuben*, дѣга, въ което съглежда остатъкъ отъ старата самоедска вѣра. Томашекъ счита това за илюзорно; самъ наистина не може да обясни значението на думата, но въ нея може да се види нѣщо подобно на алб. сложна дума alibër.

Много по-подробно разглежда Томашекъ въпроса за националността и езика на прабългаритѣ въ своята рецензия на Ирешковата история.